

สิงคโปร์กับเส้นทางต่อสู้โควิด - ๑๙: มาตรการผ่อนปรนการควบคุมและการเปิดประเทศ*

ลัฐกา เนตรทัศน์**

บทนำ

สิงคโปร์เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด - ๑๙ สูงที่สุด โดยข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ พบว่า ประเทศสิงคโปร์มีผู้ติดเชื้อ ๓๙,๓๘๗ ราย และมีผู้เสียชีวิต ๒๕ ราย^๑ ในขณะที่สถานการณ์การระบาดของสมาชิกอาเซียนบางประเทศเริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ราย ตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน ค.ศ. ๒๐๒๐ ประเทศเวียดนามมีจำนวนผู้ติดเชื้อที่อยู่ระหว่างการรักษา ๑๑ ราย และสามารถรักษาหายแล้ว ๓๒๑ ราย^๒ แม้สิงคโปร์จะอยู่ในภาวะของการระบาดระยะที่สองตั้งแต่เดือนเมษายน เนื่องจากมีจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่เพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในวันที่ ๒๐ เมษายน ค.ศ. ๒๐๒๐ จำนวน ๑,๔๒๖ ราย^๓ อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์เป็นประเทศที่ได้รับการกล่าวถึงวิธีการจัดการการระบาดภายในประเทศได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ ทั้งในแง่ของการเป็นตัวอย่างการชะลอการระบาดในช่วงแรก และเป็นกรณีศึกษาให้กับประเทศอื่นในการเพิ่มความระมัดระวังเมื่อเข้าสู่ช่วงผ่อนมาตรการเพื่อบริหารให้เกิดการแพร่ระบาดในระยะที่สอง^๔ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการใช้มาตรการที่หลากหลายของภาครัฐในการจัดการกับการระบาดในสิงคโปร์ บทความนี้จะจึงมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอแนวทางการจัดการกับวิกฤตการระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ ในประเทศสิงคโปร์ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑) มาตรการเกี่ยวกับการจำกัดการเคลื่อนไหวของบุคคลช่วงการระบาดของโควิด - ๑๙ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ (Infectious Diseases Act) และกฎหมายว่าด้วยโควิด - ๑๙ ค.ศ. ๒๐๒๐ (มาตรการชั่วคราว) (COVID-19 (Temporary Measures) Act 2020) และส่วนที่ ๒) มาตรการผ่อนปรนการควบคุมและการเปิดประเทศ

* บทความนี้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (อ้างอิง: Worldometers. (2020, June 12). Worldometers. Retrieved May 20, 2020, from <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/singapore/>

^๒ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (อ้างอิง: Active Cases in Vietnam. (2020, June 11). Retrieved June 12, 2020, from World Matter: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/viet-nam/>)

^๓ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๔.

^๔ แล่งการณ์สถานการณ์โควิด - ๑๙ ประเทศไทย ประจำวันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙

มาตรการผ่อนการควบคุมและการเปิดประเทศของสิงคโปร์

แม้สถานการณ์การระบาดในประเทศสิงคโปร์ยังไม่มีแนวโน้มชัดเจน โดยมีความเสี่ยงที่อาจเกิดแพร่ระบาดเป็นวงกว้างได้อีกครั้ง ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ที่มีเพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากกรณีการแพร่ระบาดภายในหอพักแรงงานต่างชาติ^๕ อย่างไรก็ตาม เพื่อการขับเคลื่อนประเทศต่อไปท่ามกลางความไม่แน่นอนดังกล่าว รัฐบาลสิงคโปร์จึงอนุญาตให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการได้ภายหลังจากการที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวด โดยดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนและระมัดระวังเพื่อป้องกันไม่เกิดการระบาดอย่างรุนแรงอีกครั้ง ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๐๒๐ เป็นต้นไป โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะดังนี้

ระยะที่ ๑ Safe Re-opening

ประเทศสิงคโปร์เริ่มอนุญาตให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่ถูกจำกัดในช่วงการระบาดตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยข้อควรปฏิบัติทั่วไปสำหรับประชาชนในระยะแรก รัฐบาลแนะนำให้หลีกเลี่ยงการออกจากที่พักอาศัยโดยไม่จำเป็น และสวมใส่หน้ากากอนามัยเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ สำหรับผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางและมีความเสี่ยงในการติดเชื้อยังไม่ควรเดินทางหรือไปสถานที่สาธารณะ ในส่วนของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอนุญาตกิจกรรมสำคัญและมีความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อในระดับต่ำสามารถดำเนินการได้ ในขณะที่ศูนย์การค้าแผนกอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงกิจกรรมที่ต้องมีการรวมกลุ่มของบุคคลจำนวนมากเพื่อความบันเทิงยังคงจำกัดมิให้มีการดำเนินการเนื่องจากมีความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อสูง ทั้งนี้ กิจกรรมที่อนุญาตให้มีการดำเนินการในระยะที่ ๑ ครอบคลุมกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. การเปิดให้บริการของธุรกิจและกิจกรรม

นอกจากธุรกิจสำคัญที่มีการอนุญาตให้เปิดบริการล่วงหน้า ในระยะที่ ๑ รัฐบาลอนุญาตให้โรงงานหรือธุรกิจสายการผลิต ซึ่งมีผู้ปฏิบัติงานอยู่ในสถานที่ที่สามารถเปิดดำเนินการได้ รวมถึงธุรกิจที่พนักงานปฏิบัติงานอยู่ในอาคารสถานที่ โดยไม่มีการรวมกลุ่มเป็นหมู่คณะ อาทิ ธุรกิจการเงินและการประกันภัย การให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถดำเนินการได้ในระยะนี้ แต่ต้องจัดให้มีมาตรการความปลอดภัยด้านสุขอนามัยและมาตรการรักษาระยะห่างในสถานที่ทำงาน โดยพนักงานต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งครัด หากถูกตรวจพบว่าไม่จัดให้มีมาตรการดังกล่าวธุรกิจหรือกิจการนั้นจะไม่สามารถดำเนินการ นอกจากนี้ ยังได้เน้นย้ำรูปแบบการสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunicating) โดยให้ภาคธุรกิจปรับใช้รูปแบบดังกล่าวในการดำเนินงาน เช่น การจัดประชุมทางไกล (Video Conference) การสื่อสารและการประสานงานผ่านช่องทางออนไลน์ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจที่ให้ปฏิบัติงานจากที่บ้าน (Work From Home) แนะนำให้ดำเนินการในลักษณะดังกล่าวต่อไป และควรให้พนักงานเข้าทำงานในสถานที่หรือสำนักงานเฉพาะกรณีจำเป็น เช่น การเข้าระบบเฉพาะขององค์กรหรืออุปกรณ์ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้จากที่บ้าน

^๕ อ้างแล้ว เชมอร์รที่ ๓.

๒. สถานศึกษา

โรงเรียนอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนเกณฑ์ให้เปิดตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยจะเปิดดำเนินการตามระดับเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด และเปิดดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ เป็นต้นไป โดยการจัดการเรียนการสอนอนุบาลชั้นปีที่ ๑ และ ๒ จะเปิดดำเนินการในวันที่ ๒ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ ส่วนของเด็กเตรียมอนุบาลและสถานรับเลี้ยงเด็กเล็กเปิดดำเนินการวันที่ ๘ และ ๑๐ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ ตามลำดับ ทั้งนี้ สถานศึกษาและสถานรับเลี้ยงเด็กจะต้องจัดมาตรการความปลอดภัยด้านสุขอนามัยอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด

สำหรับโรงเรียนประถมและมัธยม การเรียนการสอนจะจัดในรูปแบบหมุนเวียนรายสัปดาห์ ระหว่างการเรียนรู้ที่บ้านและการเข้าเรียนในชั้นเรียนเพื่อลดความแออัดในโรงเรียนและความแออัดในการเดินทางพร้อมกันทั่วประเทศ กรณีของโรงเรียนเตรียมมหาวิทยาลัย (Junior Colleges, Millennia Institute) สามารถจัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนในชั้นเรียนได้

สถาบันอุดมศึกษาควรจำกัดให้เรียนในรูปแบบออนไลน์ สำหรับสถานศึกษาสายอาชีพหรือสายเทคนิค บางแห่งที่นักเรียนนักศึกษาต้องเรียนในภาคปฏิบัติให้มีการเข้าเรียนโดยหมุนเวียนเป็นรายสัปดาห์สลับกับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ ส่วนการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐ เช่น สถาบันเทคโนโลยี สิงคโปร์ (Singapore Institute of Technology) และมหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยีและการออกแบบ (Singapore University of Technology and Design) ให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ โดยให้นักศึกษาเข้าเรียนเฉพาะกรณีการเรียนการสอนภาคปฏิบัติเท่านั้น

๓. บริการด้านสุขภาพ

การให้บริการผู้ป่วย การจัดการทางการแพทย์และศูนย์บริการทางการแพทย์ในชุมชน สามารถดำเนินการได้ในระยะที่ ๑ โดยการบริการจะพิจารณาตามความจำเป็นที่ต้องได้รับการบริการทางการแพทย์และจะจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้านสุขอนามัยอย่างเข้มงวด^๖

ระยะที่ ๒ Safe Transition^๗

การดำเนินการในระยะที่ ๒ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ เป็นต้นไป ข้อปฏิบัติสำหรับประชาชนยังคงเข้มงวดในเรื่องการสวมใส่หน้ากากเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ และอนุญาตให้มีการเดินทางเพื่อไปเยี่ยมเยียนครอบครัวได้ รวมถึงอนุญาตให้มีการรวมกลุ่มบุคคลได้ไม่เกิน ๕ คน ในส่วนของกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง กิจกรรมการรวมกลุ่มของบุคคล เช่น กิจกรรมทางศาสนา การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ กิจกรรมที่จัดในสถานที่ขนาดใหญ่ อาทิ คอนเสิร์ต การแสดงดนตรี มหรสพ โรงภาพยนตร์ โรงละคร และสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งจำกัดมิให้ดำเนินการ สำหรับการดำเนินการของภาครัฐภายหลังผ่อนมาตรการควบคุมระยะแรกแล้วจะขยายการตรวจเชื้อโควิด - ๑๙ ให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น รวมถึงใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

^๖ Government of Singapore. (2020, May 20). *Safe Re-opening: How Singapore will resume activities after the circuit breaker*. Retrieved May 23, 2020, from Government of Singapore: <https://www.gov.sg/article/safe-re-opening-how-singapore-will-resume-activities-after-the-circuit-breaker>

^๗ Government of Singapore. (2020, May 28). *Post-circuit breaker – when can we move on to phases 2 and 3?* Retrieved June 24, 2020, from Government of Singapore: <https://www.gov.sg/article/post-circuit-breaker-when-can-we-move-on-to-phases-2-and-3>

ติดตามตัวบุคคลเพื่อเฝ้าระวังการแพร่ระบาด ทั้งนี้ กิจกรรมที่อนุญาตให้มีการดำเนินการในระยะที่ ๒ ครอบคลุมกิจกรรมดังต่อไปนี้

๑. การเปิดให้บริการของธุรกิจและกิจกรรม

ในระยะที่ ๒ กิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเพิ่มเติม ได้แก่ ร้านค้าปลีก ร้านอาหาร และเครื่องดื่ม สถานเสริมความงามและสปา โดยยังคงเน้นย้ำให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้านสุขอนามัย และกำหนดข้อปฏิบัติให้กับผู้ประกอบการ เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้าใช้บริการในสถานที่ การรวมกลุ่มของบุคคล การรับประทานอาหารและเครื่องดื่มในร้านค้าสามารถร่วมโต๊ะได้ไม่เกิน ๕ คน การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำกัดเวลาขายได้ไม่เกิน ๒๒.๐๐ นาฬิกา เป็นต้น

ในส่วนของคุณัยการค้าและร้านค้าปลีกให้มีการจำกัดการเข้าใช้บริการและต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้านสุขอนามัย โดยการทำคว่ำสะอาดในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน สำหรับศูนย์การค้าขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่มากกว่า ๙๓๐ ตารางเมตรเน้นย้ำการจัดมาตรการรักษาระยะห่าง โดยกำหนดให้มีผู้เข้าใช้สถานที่ ๑ คนต่อ ๑๐ ตารางเมตร รวมถึงการตรวจคัดกรองสุขภาพของผู้เข้าใช้บริการ ด้วยการวัดไข้และบันทึกข้อมูลผู้เข้าใช้บริการด้วยแอปพลิเคชันติดตามข้อมูลของรัฐเพื่อประโยชน์ในการติดตามตัวบุคคล

๒. สถานศึกษา

สถานศึกษาในสิงคโปร์จะเปิดการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการเป็นปกติในวันที่ ๒๙ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๒๐ โดยนักเรียนและบุคลากรทั้งหมดจะต้องมีการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกาย บุคคลที่มีอาการป่วยหรือมีสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ระหว่างกักตัวให้บุคคลนั้นอยู่ที่บ้าน

สำหรับสถาบันอุดมศึกษาอนุญาตให้นักเรียนไม่เกิน ๕๐ คนต่อห้อง การเรียนการสอนภาคปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ แต่การจัดกิจกรรมขนาดใหญ่และการบรรยายรวมยังไม่อนุญาตให้ดำเนินการ

๓. สวนสาธารณะ สถานที่ออกกำลังกาย สนามเด็กเล่น และชายหาด

กิจกรรมการฝึกกีฬา หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านการกีฬา (Sport Singapore) ได้เสนอแนวทางการฝึกกีฬา โดยให้การฝึกเดี่ยวหรือการฝึกเป็นคู่อนุญาตดำเนินการได้ แต่การฝึกกีฬาแบบกลุ่มจำกัดให้มีผู้ฝึกร่วมกันได้ ๕ คน ในส่วนของกีฬากอล์ฟจะต้องปรับไม่ให้มีการสัมผัสร่างกายกันเป็นเวลานาน และกรณีสระว่ายน้ำจำกัดให้มีผู้ให้บริการสูงสุด ๕ คนต่อหนึ่งสระ และต้องห่างกันอย่างน้อย ๓ เมตร^๔

ระยะที่ ๓ Safe-Nation^๕

ในระยะที่ ๓ รัฐบาลสิงคโปร์วางแผนให้ประเทศเข้าสู่รูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่ (New Normal) ในขณะเดียวกันได้เร่งพัฒนาวัคซีนเพื่อการรักษาโรคโควิด - ๑๙ ส่วนของกิจกรรมที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการในระยะที่ ๒ จะอนุญาตให้ดำเนินการได้ในระยะนี้ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมเกือบทั้งหมด รวมถึงกิจกรรมการรวมกลุ่มของบุคคลจำนวนมาก อาทิ กิจกรรมทางศาสนา งานบันเทิง กิจกรรม

^๔ Medina, A. F. (2020, June 23). *Singapore Begins Phase 2 of Reopening: Safe Transition*. Retrieved June 24, 2020, from ASEAN Briefing: <https://www.aseanbriefing.com/news/singapore-begins-phase-2-reopening-safe-transition/>

^๕ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศสิงคโปร์ยังคงดำเนินการอยู่ในระยะที่ ๒

ด้านวัฒนธรรม โดยจะจำกัดให้อยู่ภายใต้มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
อย่างเป็นกลุ่มก้อน (clusters)

อย่างไรก็ดี เมื่อมีการเปิดดำเนินการอย่างเป็นปกติของสถานประกอบการ ธุรกิจ หรือกิจการ รัฐบาล
แนะนำให้ภาคธุรกิจเหลื่อมเวลาการทำงานเพื่อลดความแออัดจากการเดินทางในช่วงเร่งด่วน โดยประชาชน
ทุกคนยังคงต้องสวมใส่หน้ากากและระงับการพูดคุยระหว่างกันเมื่อใช้บริการขนส่งสาธารณะ และควรรักษา
ความสะอาดอยู่เสมอ

ทั้งนี้ มาตรการเปิดพรมแดนและการเดินทางเข้าหรือผ่านประเทศสิงคโปร์ รัฐบาลจะประเมิน
จากสถานการณ์การระบาดอีกครั้ง เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอน

บทสรุป

ในภาวะที่สถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด - ๑๙ แต่ละประเทศเริ่มมีแนวโน้มดีขึ้น
จากจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ทีลดน้อยลง ทำให้สถานการณ์การระบาดอยู่ในภาวะที่สามารถควบคุมได้ จึงนำไปสู่
การผ่อนมาตรการควบคุมที่ได้มีการดำเนินการอย่างเข้มงวดในช่วงก่อนหน้านี้ โดยอนุญาตให้กิจกรรม
ทางเศรษฐกิจและสังคมกลับมาดำเนินการได้เพื่อการฟื้นฟูและขับเคลื่อนประเทศต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคยังคงมีความผันผวนและไม่แน่นอนทั้งในภาพรวมของโลก
และในระดับประเทศ การเปิดดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ จึงควรกระทำอย่างเป็นขั้นตอนและระมัดระวัง
อย่างยิ่งเพื่อป้องกันมิให้เกิดการระบาดอย่างรุนแรงขึ้นอีกครั้ง

สำหรับประเทศสิงคโปร์ การผ่อนมาตรการควบคุมแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ โดยอนุญาตให้มีการดำเนิน
กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน
แล้วจึงขยายไปยังกิจกรรมอื่นตามลำดับความสำคัญ แต่มาตรการที่ยังคงเน้นย้ำให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
คือการสวมใส่หน้ากากอนามัยและการรักษาความสะอาดเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค นอกจากนี้
กิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ รัฐบาลได้กำหนดให้มีมาตรการความปลอดภัยด้านสุขอนามัย
และใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลผู้เข้าใช้บริการเพื่อประโยชน์ในการติดตามตัว อย่างไรก็ตาม
ในส่วนของการเปิดพรมแดนให้มีการเดินทางเข้า - ออกหรือผ่านประเทศสิงคโปร์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มี
ความเสี่ยงสูงที่จะก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อยังคงอยู่ระหว่างการประเมินสถานการณ์ของรัฐบาล